

Prikaz

PODRAVINA časopis za multidisciplinarna istraživanja, vol. II., br. 4., Meridijani, Koprivnica, 2003., 230 str.

DANIEL PATAFTA

Pomorski i povjesni muzej Hrvatskog primorja
HR - 51000 Rijeka

Broj 4 časopisa *Podravina* donosi devet znanstvenih radova koji se bave temama uglavnom vezanim uz podravski kraj, ali i uz krajeve sjeverozapadne Hrvatske s kojima Podravina graniči. Urednici ovoga časopisa su prof. dr. sc. Dragutin Feletar i Hrvoje Petrić.

Prvi rad u ovome broju *Podravine* izvorni je članak dr. sc. Tajane Sekelj Ivančan, iz Instituta za arheologiju u Zagrebu i Tatjane Tkalčec, također iz Instituta za arheologiju u Zagrebu. Znanstveni rad *Arheološko nalazište Torčec-Cirkvišće* posvećen je arheološkom istraživanju toga nalazišta, koje se nalazi u blizini Koprivnice. Autorice članka pokušale su komparacijom pisanih izvora, rezultata arheoloških istraživanja i analize nalaza dati sliku povijesne i arheološke slojevitosti nalazišta, u razdoblju od oko sredine 13. stoljeća do prve polovice 18. stoljeća. Poseban naglasak stavljen je na one arheološke elemente potrebne za ubikaciju crkve Sv. Stjepana Kralja, kojima je potvrđen sakralni karakter nalazišta. Cijeli rad popraćen je velikim brojem slika i skica samog nalazišta te slikama arheoloških nalaza, koje su dodane kao prilog na kraju rada.

Sljedeći rad vezan je također uz arheološka istraživanja na području nalazišta Torčec-Cirkvišće, a nosi naslov *Paleodemografska i paleopatološka analiza ljudskog osteološkog materijala s nalazišta Torčec-Cirkvišće kraj Koprivnice*. Autori izvornog znanstvenog članka su dr. Mario Šlaus s Odsjeka za arheologiju HAZU, Mario Novak (u tekstu je krivo potpisana prezimenom Tkalčec), također s Odsjeka za arheologiju HAZU i Siniša Krznar. Rad je posvećen rezultatima paleodemografske i paleopatološke analize ljudskih koštanih ostataka prikupljenih na lokalitetu Torčec-Cirkvišće, koja je provedena u laboratoriju Odsjeka za arheologiju HAZU.

Treći rad također je posvećen arheološkim istraživanjima na lokalitetu Torčec-Cirkvišće. Damir Doračić iz Arheološkog muzeja u Zagrebu autor je stručnog članka *Konzervatorsko-restauratorski zahvati na arheološkim predmetima s lokaliteta Torčec-Cirkvišće, uključujući nedestruktivna ispitivanja na pojedinim predmetima*. U svome radu autor je ukratko opisao sve faze konzervatorsko-restauratorskog postupka primijenjenog na nalazima nađenim na lokalitetu Torčec-Cirkvišće. Dio svoga rada autor je posvetio i nedestruktivnim ispitivanjima predmeta, koja su provedena radi utvrđivanja eventualnih ukrasa, izvorne antikne površine i vrste materijala koji su korišteni pri izradi predmeta.

Prof. dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević s Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu autorica je izvornog znanstvenog članka *Stjepan Radić i Kunovečka buna 1903. godine*. Ovaj rad autorica je posvetila dokazivanju da je iza narodnog pokreta na području Podravine 1903. godine stajao Stjepan Radić.

Ranko Pavleš je napisao članak *Osobine popisa župa, naselja i posjeda u Podravini do kraja XVI. stoljeća* s naglaskom na tri vrste podataka koje popisi donose: toponime, imena vlasnika i broj poreznih dimova.

Prof. dr. sc. Dragutin Feletar svoj je rad posvetio 330. obljetnici smrti Katarine Zrinski (1673.-2003.), preciznije književnom stvaralaštvu Katarine Zrinske koje je stavljeno u kontekst kulturnih, gospodarskih i političkih prilika koje su vladale u 17. stoljeću u sjevernohrvatskom krugu Zrinskih i Frankopana.

Dr. sc. Mirela Slukan-Altić je na temelju kartografskih izvora iz 15. i 16. stoljeća pratila transformacije u prirodnom i kulturnom pejsažu Podravine. U članku autorica također donosi i tablicu u kojoj su razvrstani toponimi koji se pojavljuju na širem području Podravine, Bilogore i Moslavine u kartografskim izvorima 15. i 16. stoljeća.

Ivan Crkvenčić i Mladen Crkvenčić objavili su rad o Prekodravlju. Svoju analizu autori su zasnovali na popisima i drugim izvorima s kraja 19. i 20. stoljeća.

Hrvoje Petrić objavio je rad *Studenti na zapadnim sveučilištima kao pokazatelji mobilnosti stanovništva zapadnog dijela srednjovjekovne Slavonije (na primjeru koprivničke Podravine do kraja 16. stoljeća)*, napisan na hrvatskom i engleskom jeziku. Autor je na temelju izvorne arhivske građe i literature pokušao prikazati mobilnosti stanovništva srednjovjekovne zapadne Slavonije kroz veze s europskim sveučilištima. Svoje istraživanje temeljio je na podacima za područje srednjovjekovne Križevačke županije, odnosno područje koprivničke Podravine, pokrivajući razdoblje od kraja 14. do kraja 16. stoljeća. Važno je spomenuti da je autor pri praćenju mobilnosti studenata na europskim sveučilištima s područja koprivničke Podravine uspješno povezao gospodarsku, a samim time i demografsku snagu naselja s brojem studenata na pojedinim sveučilištima. Članak je popraćen s dvije karte i slike, a pri kraju se nalazi *Popis studenata iz koprivničke Podravine po naseljima i sveučilištima (do kraja 16. stoljeća)*, zatim *Katalog studenata iz koprivničke Podravine u 14. i 15. stoljeću na zapadnim sveučilištima* s popisom izvora i *Katalog studenata iz koprivničke Podravine na zapadnim sveučilištima u 16. stoljeću*, također s popisom izvora. Na samome kraju članka nalaze se četiri tablice u kojima se može pratiti u različitim kategorijama broj studenata iz koprivničke Podravine na zapadnim sveučilištima do 16. stoljeća.

Na kraju časopisa dati su prikazi 8 knjiga. Tatjana Tkalčec je dala opširan pregled arheoloških istraživanja u Podravini u posljednjih 8 godina. Ivan Peklić i Hrvoje Petrić su prikazali dva znanstvena skupa koji su se tijekom 2002. održavali u Križevcima i Koprivnici.